Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. Γ. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

Σήμερον δημοσιεύομεν τὸ Β' μέρος τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐκδοτικῆς Τραπέζης κ. Μαντζαβίνου.

Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τερματίσωμεν τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ νομίσματος χωρὶς νὰ μνημονεύσωμεν ἀξιοσημείωτον μεταβολὴν ἐπερχομένην εἰς τὴν ἀναγραφὴν τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς ἐπὶ τῶν τραπεζογραμματίων καὶ κερμάτων.

Ἡ μεταβολὴ αὕτη εἶναι τυπική. Ἡ δραχμὴ παραμένει ἀμετάβλητος. Ἡ ἔκφρασις ὅμως τῆς ἀξίας αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων νέου τύπου τραπεζογραμματίων καὶ κερμάτων μεταβάλλεται, παραλειπομένων τῶν τριῶν τελευταίων μηδενικῶν καὶ τῆς λέξεως «χιλιάδες».

Τοιουτοτρόπως τὸ τραπεζογραμμάτιον τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν θὰ ἀνταλλάσσεται μὲ τραπεζογραμμάτιον δραχμῶν δέκα, τὸ τραπεζογραμμάτιον τῶν εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν θὰ ἀνταλλάσσεται μὲ τραπεζογραμμάτιον δραχμῶν εἴκοσι κ.ο.κ.

Συνεπῶς τὰ νέου τύπου τραπεζογραμμάτια καὶ κέρματα εἶναι οὐσιαστικῶς ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἰσοδύναμα πρὸς τὰ παλαιοῦ τύπου, ἡ μόνη δὲ ἐπελθοῦσα μεταβολὴ εἶναι ἡ περικοπὴ τῶν τριῶν μηδενικῶν.

Τὸ σύνολον τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζογραμματίων αὐξάνεται διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1953 κατὰ δρχ. 1,027,1 δισ., ἤτοι κατὰ 41,5ο)ο ἐνῷ εἰς τὰ ἐπίπεδα τῶν τιμῶν σημειοῦται ἄνοδος ἀκφραζομένη διὰ μὲν τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ 28,1ο)ο, διὰ δὲ τοῦ τιμαρίθμου ἀκριβείας ζωῆς κατὰ 21,2ο)ο.

Ἐκ τῆς γενικῆς ταύτης θεωρήσεως τῶν ἐπελθουσῶν μεταβολῶν δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι αἱ διακυμάνσεις τῶν τιμῶν δὲν ἐπηρεάσθησαν ἐκ τῶν διακυμάνσεων τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας. Τοῦτο καθίσταται ἔτι σαφέστερον ἐκ τῆς παρακολουθήσεως τῆς ἐξελίξεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν κατὰ τὸ α' ἑξάμηνον τοῦ ἔτους 1953 ὁπότε, ἄνω ἡ κυκλοφορία ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου μέχρι καὶ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου παρουσιάζει συνεχῆ μείωσιν, ἀντιθέτως τὰ ἐπίπεδα τῶν τιμῶν παρουσιάζουν συνεχῆ καὶ δὴ τὴν μᾶλλον σημαντικωτέραν εἰς ἑκατοστιαίας σχέσεις ἄνοδον τῆς ὅλης ἐτησίας περιόδου. Προηγεῖται συνεπῶς ἡ ἄνοδος τῶν τιμῶν, ὀφειλομένη, σὺχί εἰς αἴτια ἀπορρέοντα ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἀλλὰ κατὰ κύριον λόγον εἰς αἴτια ὀργανικὰ συνδεόμενα πρὸς τὰς ἐπιδράσεις αἵτινες ἀνεμένοντο ὅπως ἐπέλθωσι κατόπιν τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς.

Ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις ἐπιρρωνύεται ἐκ τῆς συγκριτικῆς συσχετίσεως τῶν δεδομένων τῆς μεταβολῆς τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ τῶν τιμαρίθμων κατὰ ἑξαμηνιαίας περιόδους τοῦ ἔτους 1953 ἢ καὶ ἀκόμη κατὰ βραχυτέρας περιόδους, αἵτινες ἐπηκολούθησαν τὴν συναλλαγματικὴν ἀναπροσαρμογήν.

Τοιουτοτρόπως παρατηρεῖται ὅτι, ἐνῷ ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία μειοῦται κατὰ τὸ α' ἑξάμηνον τοῦ 1953 κατὰ ποσοστὸν 6ο)ο, ἀντιθέτως ἐπέρχεται αὔξησις εἰς τὸν τιμάριθμον κόστους ζωῆς κατὰ 9,9ο)ο καὶ εἰς τὸν τιμάριθμον χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ 21,4ο)ο. Ἐὰν δὲ ἐξετασθῇ τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τρίμηνον Ἀπριλίου—Ἰουνίου 1953 διαπιστοῦται μείωσις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας κατὰ 3,6ο)ο, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς κατὰ 7,8ο)ο καὶ τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως κατὰ 22,7ο)ο.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω κίνησιν διαπιστοῦται ὅτι κατὰ τὸ β' ἑξάμηνον τοῦ 1953 ἐπὶ αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἀνελθούσης εἰς 50,5ο)ο ἡ αὔξησις τοῦ μὲν τιμαρίθμου κόστους ζωῆς περιορίζεται εἰς 10.3ο)ο, τοῦ δὲ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως εἰς 5,4ο)ο, ἤτοι εἰς τὸ 1)10 περίπου τοῦ ποσοστοῦ τῆς αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας.

Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους περίοδον ὁ τιμάριθμος κόστους ζωῆς παρουσιάζει μὲν αὔξησιν, ὁρυθμὸς ὅμως τῆς τοιαύτης αὐξήσεως εὑρίσκεται, ἐν ὀφέσει, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν ἄνοδον τῆς περιόδου Ἀπριλίου —Αὐγούστου 1953, αἱ δὲ διακυμάνσεις ἐποχικοῦ χαρακτῆρος, καθ' ὃ μὴ ἀφιστάμεναι οὐσιωδῶς τῶν διακυμάνσεων τῆς περιόδου—Σεπτέμβριος — Δεκέμβριος—τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τιμάριθμον χονδρικῆς πωλήσεως δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι οὗτος κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους 1953 σημειοῖ κάμψιν κατὰ δὲ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους 1954 παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον σταθερότητα περὶ τὸ ἐπίπεδον 509 μὲ τάσεις ἐπίσης κάμψεως.

Θὰ πρέπει πρὸς τούτοις νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ὁ τιμάριθμος ἀκριβείας τῆς ζωῆς βαίνει ἐπίσης ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἕως Μαρτίου 1954 ὁλοὲν σταθεροποιούμενος, τῆς ἀνιούσης εἰς ποσοστὰ ἐξελίξεως αὐτοῦ (†3ο]ο) μὴ ὑπερβαινούσης αἰσθητῶς τὴν ἀνιοῦσαν αὐτοῦ ἐξέλιξιν κατὰ τὴν ἀντίστοιχον τρίμηνον περίοδον τοῦ προηγουμένου ἔτους (†2ο]ο).

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ δθεν καὶ διερευνήσεις ἐπιρρωνύουσι τὴν διατυπωθεῖσαν ἤδη ἀποψιν, κσθ' ἣν ἡ αὔξησις τῶν μέσων πληρωμῆς διηυκόλυνε τὴν πραγματοποίησιν τῶν συναλλαγῶν διενεργουμένων πρὸς ὑψηλοτέρας τιμάς, ἐνῷ ταὐτοχρότως ἕνεκα τῆς αὐξήσεως τοῦ φυσικοῦ ὄγκου τῶν συναλλαγῶν καὶ τοῦ πραγματικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας ἀπερροφᾶτο κανονικῶς ὑπὸ τῆς οἰκονομίας.

Τοὺς λόγους ἕνεκα τῶν ὁποίων τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν διετηρήθη, παρὰ τὴν λαβοῦσαν χώραν ἄνοδον, εἰς ἐπίπεδον ὑπολειπόμενον σημαντικῶς τόσον τοῦ αὐξηθέντος μεγέθους τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ὅσον καὶ τῆς ἀναλογίας τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς ἐξεθέσαμεν ἤδη ἀνωτέρω. Ὀφείλομεν ἐνταῦθα νὰ ὑπογραμμίσωμεν ὅτι ὁ ἐμπορευματικὸς παράγων, ἡ πλήρης δηλονότι ἐπάρκεια κυκλοφορούντων ἀγαθῶν, ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς ἠδξημένης ἐγχωρίου παραγωγῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς καθιερωθείσης ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν, ἐβάρυνε ἰδιαιτέρως πρὸς συγκράτησιν καὶ συμπίεσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν. Τοιουτοτρόπως ἡ ἰσορροπία μεταξὺ νομισματικῆς κυκλοφορίας, ὄγκου παραγωγῆς—πραγματικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος—καὶ ὄγκου εἰσαγωγῶν ἀπραγματοποιήθη τελικῶς ἐπὶ κατωτέρων ἐπιπέδων τιμῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν τὸ ὁποῖον θὰ ὤφειλε νὰ εἶχε διαμορφωθῇ, ἐὰν συνεπείᾳ τῆς διευρύνσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας εἶχον ἐκδηλωθῇ ἐν τῇ ἑλληνικῇ οἰκονομίᾳ πληθωρικαὶ πιέσεις.

Μὰ ἔδει πρὸς τούτοις νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρέχοντος ἔτους 1954 παρουσιάζει μείωσιν διὰ τῆς ὁποίας ὄχι μόνον ἐξουδετεροῦται ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἐποχικὴ αὔξησις τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1953 ἀλλ' ἔτι περαιτέρω ἡ κυκλοφορία μειοῦται κατὰ 22 δισ.

Τοιουτοτρόπως τὸ ἐπίπεδον τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας τὸ ὁποῖον ηὐξήθη ἐξ ἐποχικῶν λόγων μεταξὺ Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 1953 κατὰ δρχ. 330 δισεκ. καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸ τέλος Δεκεμβρίου εἰς δρχ. 3.503 δισ., ὑπεβιβάζεται εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1954 εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν δρχ. 3.151 δισ., κατόπιν τῆς συστολῆς τῆς κυκλοφορίας κατὰ δρχ. 352 δισ., ἤτοι κατὰ ποσὸν μεγαλύτερον τῆς ἐποχικῆς αὐξήσεως τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου.

Ὀφείλομεν ἐξ ἄλλου ἰδιαιτέρως νὰ ὑπογραμμίσωμεν τὸ γεγονός, ὅτι ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία καλύπτεται νῦν κατὰ ποσοστὸν 120ο)ο περίπου ἀπὸ τὸ συναλλαγματικὸν καὶ εἰς χρυσὸν ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης, ἐνῷ κατὰ τὰ τελευταῖα προπολεμικὰ ἔτη τὸ κάλυμμα τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας δὲν ὑπερέβαινε τὸ ποσοστὸν 50ο)ο.

Ἐξεταζομένης ἐξ' ἄλλου τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας εἰς τὰς τιμαριθμικὰς δραχμὰς τοῦ ἔτους 1938, κατόπιν ἀναγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τιμαρίθμου χονδρικῆς πωλήσεως, διαπιστοῦμεν ὅτι αὕτη ἀντιπροσωπεύει εἰσέτι ποσοστὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ 90ο)ο τοῦ προπολεμικοῦ μεγέθους τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, καθ' ὃν χρόνον τὸ μέγεθος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ γενικῶς ὁ ὄγκος τῶν συναλλαγῶν διεμορφώθησαν εἰς ἐπίπεδα σημαντικῶς ἀνώτερα τῶν προπολεμικῶν. Καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς δθεν αὐτῆς ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς διακυμαινομένη ἐντὸς τῶν κανονικῶν ὁρίων τῶν καθοριζομένων ἐκ τοῦ ποσοτικοῦ αὐτῆς μεγέθους ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν κυκλοφοριακὴν ταχύτητα αὐτῆς.

Ἐν κατακλείδι δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὅλαι αἱ ἀνωτέρω διερευνήσεις συγκλίνουσι πρὸς τὴν βασικῶς διατυπωθεῖσαν παρατήρησιν, καθ' ἣν τὰ ἐπίπεδα εἰς τὰ ὁποῖα διακυμαίνεται ἤδη ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία ὑπηγορεύθησαν ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῆς διαμορφωθείσης μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν πραγματικότητος, ὅτι ἀνταποκρίνονται εἰς ηὐξημένον ὄγκον τῶν συναλλαγῶν καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα ἐπίπεδα τιμῶν πρὸς τὰ ὁποῖα αὗται διενεργοῦνται καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει διετηρήθησαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀπορροφητικῆς ἱκανότητος τῆς οἰκονομίας.

—**Πιστώσεις**

1. Τὸ σύνολον τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν παρουσιάζει αὔξησιν ἀπὸ δρ. 5.428 δισεκ. τῆς 31.12.52 εἰς δρ. 5.978 δισεκ. τὴν 31 12 53. Ἡ λαβοῦσα χώραν αὔξησις ἀνέρχεται εἰς δρχ. 550 δισ., ἤτοι εἰς ποσοστὸν 10 ο)ο.

Τὰ κεφάλαια πρὸς διεύρυνσιν τῆς χρηματοδοτήσεως κατὰ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν προέρχονται ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου κατὰ δρχ. 195 δισ. ἤτοι κατὰ τὰ 35 ο)ο τοῦ συνόλου, ἐκ τῶν ἰδίων δὲ διαθεσίμων τῶν λοιπῶν τραπεζῶν κατὰ δρ. 355 δισεκ., ἤ τοι κατὰ 65 ο)ο.

2. Εἰδικώτερον, ἡ διαπιστουμένη αὔξησις τῆς πιστοδοτήσεως ἀφορᾷ ἐκ τῶν κυρίων κλάδων τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γεωργίαν. Τὸ σύνολον τῶν πρὸς τοὺς δύο τούτους κλάδους πιστώσεων αὐξάνεται ἐντὸς τοῦ 1953 κατὰ δρχ. 593 δισεκ.

3. Αἱ βιομηχανικαὶ πιστώσεις αὐξάνονται διαρκοῦντος τοῦ ἔτους κατὰ δρχ. 448 δισ., ἐκ τῶν ὁποίων δρχ. 256 δισ. προέρχονται ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου καὶ ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν καὶ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκ δρχ. 192 δισεκ. ἐχορηγήθη ὑπὸ τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν διαθεσίμων.

Ἡ διεύρυνσις αὕτη τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἦτο ἀναγκαία καὶ ὑπῆρξεν ἄκρως ἀποτελεσματική, συμβάλλουσα εἰς τὴν πληθυντοποίησιν καὶ ἀπασχόλησιν τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας εἰς ἐπίπεδα προσεγγίζοντα τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ δυναμικότητα.

4. Αἱ χορηγήσεις πρὸς τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν αὐξάνονται ἐπίσης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Ἡ αὔξησις αὕτη ἀνέρχεται εἰς δρχ. 145 δισεκ.

Ἡ διεύρυνσις τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν πιστώσεων, αἵτινες συμβάλλουσιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἐτησίου καλλιεργητικοῦ προγράμματος, συνδέεται ἀμέσως πρὸς τὰς ἐξαιρετικὰς ἐπιτεύξεις εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Ὁ πρωταρχικὸς οὗτος κλάδος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ἐνισχύθη κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ θέλει ἐξακολουθήσῃ ἐνισχυόμενος καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ἡ ἑλληνικὴ γεωργία διὰ τῶν ἀφθονωτέρων προϊόντων της, τὰ ὁποῖα παρήγαγε κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὑπῆρξε κύριος παράγων διαμορφώσεως εὐνοϊκωτέρων ἐπιπέδων τιμῶν καὶ ἑπομένως ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ πιστωτικὴ πολιτικὴ ἐπέτυχε διὰ τῆς διευρύνσεως τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν πιστώσεων τὴν ἐξασφάλισιν καλλιτέρας ἰσορροπίας τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν.

5) Διὰ τὴν μέσῳ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος χρηματοδότησιν τῆς συγκεντρώσεως ὁλωτῶν λοιπῶν γεωργικῶν προϊόντων, πλὴν τῶν σιτηρῶν, διετέθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἱκανὰ κεφάλαια.

Ἡ χρηματοδότησις τῆς συγκεντρώσεως τῶν σιτηρῶν διενεργεῖται διὰ τοῦ Λογαριασμοῦ Ἐφοδίων τοῦ Δημοσίου καὶ δὲν περιλαμβάνεται ἑπομένως εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀριθμούς. Διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν σιτηρῶν διετέθησαν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1953 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1954 δρ. 1005,8 δισεκ.

6. Αἱ πιστώσεις πρὸς τὸ ἐμπόριον ἐν γένει παρουσιάζουν αὔξησιν κατὰ δραχ. 86 δισεκ. περίπου, ἥτις ἀντιπροσωπεύει αὔξησιν τῶν πιστώσεων πρὸς τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον. Ἡ πολιτικὴ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἱδρύματος ἀποβλέπει ἰδιαιτέρως εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν πιστωτικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν, καθόσον ὁ τομεὺς οὗτος ἀναπτυσσόμενος συμβάλλει εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἀναργητικῶν πόρων τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικῆς δράσεως τῶν κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ὧν τὰ προϊόντα προορίζονται διὰ τὴν ἐξαγωγήν.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν χρηματοδότησιν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν τῶν ἐμπορικῶν κλάδων, ἡ διαπιστουμένη αὔξησις προέρχεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν διαθεσίμων τῶν ἐμπορικῶν Τραπεζῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χρηματοδότησιν ἐκ κεφαλαίων τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς κλάδους τούτους ἥτις ἐμειώθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο.

7. Μείωσις οὐσιώδης διαπιστοῦται εἰς τὰς συνολικὰς χορηγήσεις πρὸς τὸ καπνεμπόριον, αἵτινες περιορίζονται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1953 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ τέλος τοῦ προηγουμένου ἔτους κατὰ ποσὸν δρχ. 118 δισεκ. Εἰδικώτερον δὲ ἡ μείωσις τῶν ἐκ τοῦ ἐκδοτικοῦ προνομίου πρὸς τὸ καπνεμπόριον χορηγηθεισῶν πιστώσεων ἀνέρχεται εἰς δρχ. 146 δισεκ. παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὕψος τῆς τοιαύτης χρηματοδοτήσεως κατὰ τὸ 1953 δὲν ὑπελείφθη τοῦ ὕψους τῆς χρηματοδοτήσεως τοῦ προηγουμένου ἔτους 1952 (ἀνώτατον ἐπίπεδον χορηγήσεων: 1953 =δρχ. 499 δισεκ., 1952=δρχ. 501 δισεκ). Ἡ ζωηρότης τῆς ἐξαγωγικῆς κινήσεως εἰς τὰ καπνά, ἥτις ἐπηκολούθησε τὴν ἀναπροσαρμογήν, εἶναι ὁ λόγος ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπήλθεν ἡ ταχεῖα ρευστοποίησις μέγαλου μέρους τῆς χρηματοδοτήσεως πρὸς τὸ καπνεμπόριον.

Ὁ διὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος 1953)54 καταρτισθεὶς προϋπολογισμὸς ἐμφανίζει πλεόνασμα ἐκ δρχ. 380 δισεκ. προοριζόμενον ὅπως διατεθῇ διὰ τὰς εἰς δραχμὰς ἀνάγκας τῆς ἀνασυγκροτήσεως.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ οἰκονομικοῦ τούτου ἔτους (Ἰούλιος 1953 ἕως τέλους Δεκεμβρίου 1953) ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος οἰκείου λογαριασμοῦ «Συγκεντρώσεως Ἐσόδων καὶ Πληρωμῶν τοῦ Δημοσίου» ἐμφανίζει ὡς ἀποτέλεσμα ταμειακὸν πλεόνασμα ἐκ δρ. 108 1 δισ. Σημειοῦται ὅτι κατὰ τοὺς δύο πρώτους μῆνας τοῦ τρέχοντος ἔτους 1954 ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προϋπολογισμοῦ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ ἄνω λογαριασμοῦ Συγκεντρώσεως βαίνει ἱκανοποιητικῶς παρουσιαζομένου πλεονάσματος δρχ. 93,5 δισ, ὅπερ ἀναβιβάζει συνολικῶς τὸ μέχρι τέλους Φεβρουαρίου ταμειακὸν πλεόνασμα τῆς τρεχούσης χρήσεως εἰς δρ. 201,6 δισ.

Διαπιστοῦται ἐκ τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, ὅτι κατὰ τὸ διανυόμενον οἰκονομικὸν ἔτος ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀπαραίτητος, διὰ τὴν συνήριξιν ὁλοκλήρου τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐπὶ σταθερωτέρων βάσεων, ἰσοσκέλισις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἀποκτᾷ ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν, ὅταν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν ὁ δημοσιονομικὸς παράγων ἀπέβαινεν αἴτιον πληθωρικῶν πιέσεων ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἐξουδετερούμενον τελικῶς διὰ τῆς ἀπορροφήσεως σημαντικωτάτου ποσοῦ ἐκ τῆς παρεχομένης εἰς τὴν χώραν ἐξωτερικῆς βοηθείας.

Δέον οὐχ' ἧττον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι αἱ ἀνάγκαι ἀμύνης ἐξακολουθοῦν νὰ ἀντιπροσωπεύουν σοβαρὸν μέρος τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Κατὰ τὴν παροῦσαν χρῆσιν αἱ δαπάναι αὗται, ὡς τελικῶς πρόκειται νὰ διαμορφωθῶσι κατόπιν τῆς διαθέσεως τοῦ ἀποθεματικοῦ, προβλέπεται νὰ ἀνέλθουν εἰς δραχ. 4 429 δισ. περίπου, ἤτοι εἰς τὰ 51 ο)ο τοῦ συνόλου τῶν προβλεπομένων ἐξόδων, μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὸ σύνολον τούτου τῶν δαπανῶν ἐπενδύσεων.

Θὰ ἦτο ἐπάναγκες νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ μηνύματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π Α. Τζὼν Φόστερ Ντάλλες πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως Στρατάρχην Παπάγον, ἡ Μεγάλη ἡμῶν Σύμμαχος Δημοκρατία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς ἀντιλαμβάνεται πλήρως τὰ ὑπέρμετρα βάρη, ἅτινα βαστάζει ὁ ἑλληνικό, προϋπολογισμὸς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ Ἑλλὰς τὸ μέγιστον ὅριον τῆς ἀμυντικῆς της δυνατότητος.

Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συντελουμένην δημοσιονομικὴν ἐξυγίανσιν ὀφείλομεν νὰ τονίσωμεν, ὅτι ἐπέρχεται σταθερὰ βελτίωσις τοῦ φορολογικοῦ μηχανισμοῦ, λαμβάνονται μέτρα ἀποβλέποντα εἰς τὴν μεγαλυτέραν φορολογικὴν δικαιοσύνην, ἡ τήρησις κατὰ τὸ δυνατὸν πληρεστέρων φορολογικῶν στοιχείων διευρύνεται, καὶ γενικῶς ἐπιτυγχάνεται συστηματικωτέρα παρακολούθησις τῶν ὑποχρέων καὶ περιστολὴ τῆς φοροδιαφυγῆς.

Δέον νὰ παρατηρηθῇ ἐπίσης, ὅτι ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀμέσων φόρων σημειοῖ σταθερὰν βελτίωσιν ὀφειλομένην σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς τὴν ἄνοδον τοῦ ἐπιπέδου τῆς φορολογικῆς συνειδήσεως τοῦ κοινοῦ, μολονότι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς πατάξεως φοροδιαφυγῆς πολλὰ δύνανται εἰσέτι νὰ ἐπιτευχθοῦν.

Συγκεφαλαιοῦντες δέον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ διαπιστουμένη σαφὴς πρόοδος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δημοσιονομικῆς σταθερότητος καὶ αἱ πρὸς τὴν πλευρὰν τῆς προσελκύσεως τοῦ ξένου κεφαλαίου ἐπιτυχίαι τῆς Κυβερνήσεως θέτουν ἐπὶ ὀρθῶν βάσεων τὴν ἐξισορρόπησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τῆς ἀνασυγκροτήσεως, τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως ἀποκτᾷ ἀσφαλεστέραν προοπτικὴν πραγματοποιήσεως.

—**Συναλλαγματικὴ Πολιτικὴ**

Ἐξ ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας, ἐκείνη εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέρχεται κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ μεγίστη βελτίωσις εἶναι ἡ συναλλαγματικὴ θέσις αὐτῆς. Βασικὸν μέτρον τῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1953 ὑπῆρξεν ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς συναλλαγματικῆς σχέσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος, ἐπὶ τῇ δεδαίᾳ προσδοκίᾳ ὅτι θὰ ἐπηκολούθει θεμελιώδης ἀνόρθωσις τῆς ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἄκρως εὐπαθοῦς συναλλαγματικῆς θέσεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκονομίας.

Ἀποτελεῖ δὲ τῷ ὄντι τὴν πλέον εὐνοϊκὴν διαπίστωσιν, ὄχι μόνον διὰ τὸ παρὸν ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας, τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ δυσμενεῖς ὅροι καὶ συνθῆκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας διετέλεσεν ἡ χώρα ἐπὶ μακρόν, μετεβλήθησαν ριζικῶς, ἡ δὲ βελτίωσις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου καὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν ἐπέρχεται ραγδαία ἀπὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἐντεῦθεν.

Τὸ τεράστιον ἔλλειμμα ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ ὁποῖον ἀντιμετώπισεν ἡ χώρα κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ὁποῖον εἰς τὰ προγενέστερα ἔτη τῶν μεγάλων ἀναγκῶν καὶ τῶν ὀλίγων συναλλαγματικῶν προσόδων ἐξικνεῖτο εἰς ἐπίπεδα ἄνω τῶν δολλ. 300 ἑκατομ., ὑπεβιβάσθη μόλις τὸ 1952 εἰς δολλ. 108,3 ἑκατομ., περιορίζεται δὲ ἔτι περαιτέρω κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1953 εἰς δολλ. 108,8 ἑκατομμύρια.

Ἡ βελτίωσις τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς εὐνοϊκῆς ἐξελίξεως ἀμφοτέρων τῶν παραγόντων, οἵτινες ἀμέσως ἐπιδρῶσιν εἰς τὴν διαμόρφωσιν αὐτοῦ, τῶν εἰσαγωγῶν δηλοτόι καὶ τῶν ἐξαγωγῶν.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ηὐξημένης ἐξαγωγικῆς κινήσεως τοῦ λήξαντος ἔτους ἐκφράζουσιν οἱ ἀνωτέρω μνησθέντες ἀριθμοί. Πλὴν ἡ προοπτικὴ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐξαγωγῶν παρουσιάζεται ἔτι εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸ προσεχὲς μέλλον, καθόσον ἡ αὔξησις αὐτῶν θέλει ἐκδηλωθῇ ὡ. συνάρτησις ὄχι μόνον τῶν δημιουργηθέντων διὰ τῆς συναλλαγματικῆς ἀναπροσαρμογῆς εὐνοϊκῶν συναλλαγματικῶν ὅρων, ἀλλὰ καὶ καὶ τῆς ἀναπτυσσομένης παραγωγικῆς δραστηριότητος τῆς χώρας, ἥτις θέλει θέσει εἰς τὴν διάθεσιν τ.ν ἐξαγωγῶν ὁλοὲν μεγαλυτέρας ποσότητας ἐξαγωγίμων ἐθνικῶν προϊόντων.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς εἰσαγωγὰς δέον νὰ